

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Коломийський навчально-науковий інститут

Кафедра педагогіки і психології

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ
Музичне мистецтво з методикою навчання**

Освітня програма ОР Бакалавр

Спеціальність 013 «Початкова освіта»

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 7 від 25 січня 2024 р.

м. Коломия - 2024

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Музичне мистецтво з методикою навчання
Рівень вищої освіти	
Викладач (-і)	Поясик О. І.
Контактний телефон викладача	0663630982
E-mail викладача	oksana.poiasyk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Нормативний
Обсяг дисципліни	90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=96&id_cou=925
Консультації	
2. Анотація до курсу	
<p>Сьогодні в Україні здійснюється реформа системи освіти, основний напрямок якої передбачає її гуманізацію, що означає насамперед докорінну переорієнтацію ціннісних настанов, цілей і завдань освітнього процесу. В основу освіти мають бути покладені інтереси кожної конкретної особистості.</p> <p>Така орієнтація освіти означає створення необхідних умов для розвитку творчих здібностей учнів, що забезпечить гармонійний розвиток їхніх інтелектуальних, професійних, естетичних, моральних якостей. Пріоритетність цієї проблеми посилюється ще й тим, що система духовних цінностей учнівської молоді, формування в неї стійких музично-естетичних інтересів впливає на розвиток культури суспільства в цілому. Зниження рівня естетичної культури значної частини сучасної молоді, занепад морально-етичних засад у суспільстві, дезорієнтація учнів у загальнолюдських вартостях посилюють потребу в гуманізації освіти.</p> <p>Музичне мистецтво покликане розвивати особистісні якості, творчі здібності учнів. Саме засобами музичного мистецтва мають бути створені умови для виникнення в дитини натхнення до творчості, стійкого бажання жити в гармонії з навколишнім світом.</p> <p>Реалізація цих завдань зумовлена «Національною доктриною розвитку освіти України в ХХІ столітті», змістом освітніх галузей «Мистецтво», Державних стандартів початкової освіти, Концепцією і Комплексною програмою художньо-естетичного виховання в загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах, профільністю навчання, які передбачають реалізацію принципів гуманізації, демократизації освіти, прилучення школярів до різних видів мистецтва, включення учнів у відповідні види музичної діяльності, ознайомлення з основними складовими української та світової художньої культури, зокрема європейської.</p> <p>Музично-естетична підготовка передбачає можливість безперервної мистецької освіти, що дає можливість учням продовжувати її на різних ступенях навчання.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Готувати студентів вищої школи до проведення уроків музичного мистецтва в початковій школі і позакласної роботи з молодшими школярами.</p> <p>Курс методики спрямований на підготовку спеціаліста, що знає зміст і систему музичного виховання, володіє засобами його реалізації, має навички самостійної роботи з нотною і музично-педагогічною літературою; формування музично-естетичної компетентності майбутніх педагогів та сприяти засвоєнню знань, розвитку вмінь і навичок з організації музичного виховання у початкових класах; ознайомлення майбутніх педагогів з різними формами роботи з музичного виховання й розвитку учнів початкових класів, основними видами музичної діяльності; розкрити сучасні наукові поняття, методи та методики, на</p>	

основі яких відбувається музичний розвиток школярів; розкрити сутність процесу навчання музичного мистецтва в початковій школі відповідно до державного стандарту, включаючи регіональний аспект і орієнтацію на європейську інтеграцію.

4. Компетентності

Загальні компетентності: **ЗК-1.** Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові) компетентності: **СК-2.** Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.

СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-9. Здатність до різних видів оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти на засадах компетентнісного підходу.

5. Результати навчання

ПР-06 Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.

ПР-07 Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

ПР-09 Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.

ПР-10 Використовувати в освітній практиці різні прийоми формування, поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами.

ПР-12 Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, між предметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий		
5	013 Початкова освіта	3	Нормативний		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Зав да нн я, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Предмет і завдання курсу. Сучасні вимоги до музичного виховання в ЗЗСО	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	1.Державний стандарт початкової освіти. Прийняття від 21 лютого 2018 р. № 87. URL: https://www.kmu.gov.ua/ua/npras/prozatverdzhennyaderzhavnogostandartupochatkovoyiosviti 2. Закон України Про освіту. Прийняття від 05.09.2017 URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19 3.Нова українська школа: порадник для вчителя / Під заг. ред. Бібік Н. М. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.	6	Тести, робота на парах, реферат, контрольна підсумкова робота (залік), Сумарна оцінка	V семестр
Тема 2. Музична освіта й виховання як історико-педагогічна проблема	практичне заняття, самостійна робота	Поясик О.І. Музична освіта та виховання учнів і молоді Галичини (20-30-ті рр. XX ст.): Монографія Івано-Франківськ: НАІР, 2013. 176 с	6	виставляється за 100-бальною шкалою	V семестр
Тема 3. Теоретико-методологічні основи викладання музичного мистецтва в школі	практичне заняття, самостійна робота	1.Закон України Про освіту. Прийняття від 05.09.2017 URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19 3.Нова українська школа: порадник для вчителя / Під заг. ред. Бібік Н. М. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с. 2.Концепція художньо-естетичного виховання учнів у загальноосвітніх навчальних закладах. <i>Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України.</i> 2004. № 10. С. 4-9.	6		V семестр
Тема 4. Зміст музичного виховання молодшого школяра	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	1.Державний стандарт початкової освіти. Прийняття від 21 лютого 2018 р. № 87. URL: https://www.kmu.gov.ua/ua/npras/prozatverdzhennyaderzhavnogostandartupochatkovoyiosviti 2. Закон України Про освіту. Прийняття від 05.09.2017 URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19 3.Нова українська школа: порадник для вчителя / Під заг. ред. Бібік Н. М. К.: ТОВ	6		V семестр

		«Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.		
Тема 5. Методика сприймання як основа розвитку музичної культури молодшого школяра	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	1. Падалка Г. Музична педагогіка: Курс лекцій з актуальних проблем викладання музичних дисциплін в системі педагогічної освіти / За ред. Бутенка В. – Херсон: ХДП, 1995. – 104 с. 2. Печерська Е. Уроки музики в початкових класах: Навч. Посібник. Київ: Либідь, 2001. 272 с. 3. Ростовський О. Методика викладання музики в основній школі: Навч.-метод. Посібник. Тернопіль: Богдан, 2001. 272 с.	6	V семестр
Тема 6. Методика вокально-хорової роботи в школі	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	1. Хлебнікова Л. Робота з професійним дитячим хором. <i>Початкова школа</i> . 2000. № 11. С. 47-49.	6	V семестр
Тема 7. Музична грамотність та її зв'язок з усіма видами діяльності	практичне заняття, самостійна робота	1. Падалка Г. Музична педагогіка: Курс лекцій з актуальних проблем викладання музичних дисциплін в системі педагогічної освіти / За ред. Бутенка В. – Херсон: ХДП, 1995. – 104 с. 2. Печерська Е. Уроки музики в початкових класах: Навч. Посібник. Київ: Либідь, 2001. 272 с. 3. Ростовський О. Методика викладання музики в основній школі: Навч.-метод. Посібник. Тернопіль: Богдан, 2001. 272 с.	6	V семестр
Тема 8. Планування уроків музичного мистецтва	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	1. Падалка Г. Музична педагогіка: Курс лекцій з актуальних проблем викладання музичних дисциплін в системі педагогічної освіти / За ред. Бутенка В. – Херсон: ХДП, 1995. – 104 с. 2. Печерська Е. Уроки музики в початкових класах: Навч. Посібник. Київ: Либідь, 2001. 272 с. 3. Нова українська школа: порадник для вчителя / Під заг. ред. Бібік Н. М. Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с. 4. Ростовський О. Методика викладання музики в основній	6	V семестр

		школі: Навч.-метод. Посібник. Тернопіль: Богдан, 2001. 272 с.		
Тема 9. Урок музичного мистецтва і облік результатів музичного виховання у початкових класах ЗЗСО	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	1. Падалка Г. Музична педагогіка: Курс лекцій з актуальних проблем викладання музичних дисциплін в системі педагогічної освіти / За ред. Бутенка В. – Херсон: ХДП, 1995. – 104 с. 2. Печерська Е. Уроки музики в початкових класах: Навч. Посібник. Київ: Либідь, 2001. 272 с. 3. Ростовський О. Методика викладання музики в основній школі: Навч.-метод. Посібник. Тернопіль: Богдан, 2001. 272 с. 4. Нова українська школа: порадник для вчителя / Під заг. ред. Бібік Н. М. Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.	6	V семестр
Тема 10. Позакласна музична робота з молодшими школярами	самостійна робота	Нова українська школа: порадник для вчителя / Під заг. ред. Бібік Н. М. Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.	6	V семестр

7. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Шкала оцінювання: національна та ECTS		
	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
	90 – 100	A	для заліку
	80 – 89	B	зараховано
	70 – 79	C	
	60 – 69	D	
	50 – 59	E	
	26 – 49	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
	0-25	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
Критерії оцінювання знань, умінь та навичок студентів (залік)			
90–100	A	зараховано	Студент володіє теоретичними та методологічними знаннями з галузі методики музичного виховання, високим рівнем моделювання усіх видів педагогічної діяльності викладача музичних дисциплін, вміє самостійно добирати та творчо опрацьовувати музично-дидактичний матеріал, оптимально

			добирати методи і прийоми щодо усунення музично-виконавських недоліків учнів (студентів), демонструє сформованість власних інструментально-виконавських умінь, здатність до музично-педагогічної імпровізації, творчо підходить до створення перспективного плану розвитку кожного з учасників навчального процесу, добору дидактичного та методичного матеріалу.
80–89	B	зараховано	Студент має міцні ґрунтовні теоретико-методичні знання і уміння, належний рівень моделювання основних видів діяльності педагога-музиканта, виконує аналітично-практичну роботу на доброму рівні без суттєвих помилок. Виконує практичну музично-виховну роботу на достатньому професійному рівні. Доречно використовує власний музично-теоретичний і виконавський досвід. Може проаналізувати музично-виконавські недоліки учнів, знайти методичні прийоми щодо їх усунення.
70–79	C	зараховано	Студент демонструє достатній теоретико-методичні знання і уміння, але у педагогічній практиці може допустити незначні неточності, які потребують зауваження чи корегування. Демонструє базовий рівень моделювання окремих видів діяльності педагога-музиканта Його знання музично-методичного матеріалу в межах програми; при належному рівні педагогічного спілкування йому бракує власних висновків.
60–69	D	зараховано	Студент не завжди послідовно та логічно використовує теоретико-методичні знання і уміння, тому не завжди вміє зробити аналіз своєї роботи. Демонструє задовільний рівень моделювання окремих видів діяльності педагога-музиканта. Знає основний музично-дидактичний матеріал, але не завжди вміє самостійно зробити порівняння або висновок, низький рівень сформованості власних

			виконавських умінь.
50–59	E	зараховано	Студент здатний виконувати незначну частину музично-методичних завдань, на низькому рівні моделює окремі види професійної діяльності педагога-музиканта, використовує обмежений теоретичний, методичний та словниковий запас з метою аналізу і використання музично-дидактичного матеріалу. Необхідні практичні уміння роботи не сформовані, більшість передбачених навчальною програмою навчальних завдань не виконано.
До 50	FX	не зараховано з можливістю повторного складання	Студент має епізодичні, фрагментальні знання з дисципліни. Не володіє методикою формування музичної культури учнів ЗОШ, розвитку їх музичних здібностей. Не вміє викласти навчально-виховний матеріал. Практичні навички педагогічної роботи на рівні розпізнання. Власні музично-теоретичні і виконавські навички на низькому рівні.
До 25	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Студент зовсім не володіє предметним матеріалом, практичні музично-педагогічні уміння роботи з учнями ЗОШ відсутні, власні музично-теоретичний і виконавський досвід на дуже низькому рівні.
Оцінювання здійснюється за 100-бальною системою. Із максимальних 100 балів загального оцінювання предмету, студент отримує 90 балів на практичних заняттях, 10 балів за самостійну роботу, включаючи 5 балів за наукову діяльність, участь у конференціях, публікація статей, навчання в онлайн-курсах.			
Вимоги до письмової роботи	Застосовуються такі види робіт: тести, контрольна робота, реферат/есе, презентації. Письмова робота виконується у формі тестових завдань з вибором правильної відповіді		
Семінарські заняття	На семінарському занятті викладач оцінює підготовлені студентами реферати, їх виступи, активність в дискусії, вміння формулювати та відстоювати свою позицію тощо. Підсумкові оцінки за кожне семінарське заняття вносяться до журналу занять навчальної групи. Одержані студентом оцінки за окремі семінарські заняття враховуються при визначенні підсумкової оцінки (рейтингу) з даної навчальної дисципліни. Застосовуються такі форми контролю: тести, контрольна робота, робота на парах (усне опитування), реферат/есе, презентації. Оцінювання навчальних досягнень студента з усіх видів навчальної роботи здійснюється за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС		

Умови допуску до підсумкового контролю	Студент вважається допущеним до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни, якщо він виконав 50% видів робіт, передбачені її навчальною програмою. Підсумкова залікова оцінка розраховується та виставляється викладачем і оголошуються студентам, як правило, на останньому практичному (семінарському) занятті.
--	---

8. Політика курсу

Обсяг, структура навчальної дисципліни зумовлюють вивчення курсу, застосовуючи сучасні системи організації освітнього процесу. При цьому студенти повинні засвоїти основні навчально-теоретичні положення курсу. Відповідно до положенням про запобігання академічному плагіату у Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника неприпустимі плагіат та списування. Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове. Пропуски практичних занять відпрацьовуються шляхом індивідуальної бесіди з викладачем після опрацювання теоретичних положень теми. Якщо студент пропустив (не відпрацював) більше 50% занять, він складає тести (Тести 1, Тести 2...) успішне складання яких дозволяє студенту бути допущеним до складання заліку (підсумкової контрольної роботи). Від студентів очікуються активність та комунікабельність, здатність до креативу та самостійної пошукової діяльності.

9. Рекомендована література

4. Гончаренко С. Український педагогічний словник. Київ: Либідь, 1997. 376 с.
5. Грінченко М. Історія української музики. Київ: Спілка, 1922. 278 с.
6. Закон України Про освіту. Прийняття від 05.09.2017 URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> 3. Нова українська школа: порадник для вчителя / Під заг. ред. Бібік Н. М. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
7. Державна національна програма «Освіта» («Україна XXI століття») Київ: Райдуга, 1994. 61 с.
8. Державний стандарт початкової освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019-%D0%BF#Text>.
9. Жорнова О. Дитяча музика – складова художньо-естетичної підготовки майбутніх учителів. *Рідна Школа*. № 12. С. 67-69.
10. Концепція художньо-естетичного виховання учнів у загальноосвітніх навчальних закладах. *Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України*. 2004. № 10. С. 4-9.
11. Національна державна комплексна програма естетичного виховання *Рідна школа*. 1995.- № 12. С. 29-52.
12. Національна доктрина розвитку освіти. Указ Президента України від 17 квітня 2002 року № 347/2002. 25 с.
13. Нова українська школа: порадник для вчителя / Під заг. ред. Бібік Н. М. Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
14. Нова українська школа URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola#:~:text=%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D1%88%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%B0%20%E2%80%93%D1%86%D0%B5%20%D0%BA%D0%BB%D1%8E%D1%87%D0%BE%D0%B2%D0%B0.%D0%B4%D0%BE%20%D1%8F%D0%BA%D0%BE%D1%97%20%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%94%D0%BC%D0%BD%D0%BE%20%D1%85%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D1%82%D0%B8%20%D1%83%D1%87%D0%BD%D1%8F%D0%BC>.
15. Поясик О.І. Музичне виховання з методикою викладання. Матеріали та методичні рекомендації для студентів спеціальності «Початкова освіта». Коломия, 2007. 28 с.
16. Поясик О.І. Музична освіта та виховання учнів і молоді Галичини (20-30-ті рр. XX ст.): Монографія Івано-Франківськ: НАІР, 2013. 176 с.
17. Предмет і завдання курсу методики музичного виховання, музичне мистецтво як складова частина духовної культури суспільства. URL: https://practica.my1.ru/blog/1_predmet_i_zavdannja_kursu_metodiki_muzichnogo_vikhovannja_muzichne_mistectvo_jak_skladova_chastina_dukhovnoji_kulturi_suspilstva/2011-10-18-31
18. Осипець Р. Педагогічне керівництво засвоєнням майбутніми вчителями народної пісенної культури. *Рідна школа*. 1999. № 12. С. 22-25.
19. Падалка Г. Музична педагогіка: Курс лекцій з актуальних проблем викладання музичних дисциплін в системі педагогічної освіти / За ред. Бутенка В. – Херсон: ХДП, 1995. – 104 с.
20. Печерська Е. Уроки музики в початкових класах: Навч. Посібник. Київ: Либідь, 2001. 272 с.
21. Ростовський О. Методика викладання музики в основній школі: Навч.-метод. Посібник. Тернопіль: Богдан, 2001. 272 с.
22. Хлебнікова Л. Робота з професійним дитячим хором. *Початкова школа*. 2000. № 11. С. 47-49.
23. Юцевич Ю. Музика: Словник-довідник. Тернопіль: Навчально книга – Богдан, 2003. 352 с.

Викладач: доц. Оксана ПОЯСИК